

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2014-2017 d. 21-02-2017

Mødedato   Tirsdag d. 21. februar 2017 kl. 08:30

Mødested   Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 1

Indholdsfortegnelse

Flytning af special- og omsorgstandplejen.....	3
Sammenhængende Borgerforløb - Udmøntning 2018.....	6
Forvaltningsspecifikke input til Mad- og Måltidsstrategien.....	10
Udgift til anskaffelse af digitale enheder til elever og medarbejdere på folkeskoleområdet.....	16
Budgetmodel.....	17
Kvalitet og effekt i Børn- og Ungeforvaltningen.....	18
Boligsocial helhedsplan for Rising og Skt. Klemensparken.....	19
Indkaldeintervaller i Center for Tandpleje i Odense Kommune.....	21
Aktuelle sager.....	23

Punkt 1: Flytning af special- og omsorgstandplejen

29.00.00-A00-46-16

Resume

Odense Kommunes Special- og Omsorgstandpleje står over for en række lokale-, område- og opgavemæssige ændringer, hvilket fordrer nye lokaler til de to områder.

For på bedst mulig vis at løse disse udfordringer har en proces i samarbejde mellem By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen fundet sted siden 2015. I arbejdet er der i Børn- og Ungeforvaltningen taget afsæt i en række forskellige perspektiver, herunder demografisk udvikling, faglige vurderinger, ledelse og økonomi. Løsningsforslaget stemmer overens med nyeste anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen.

På baggrund heraf anbefales en samling af Special- og Omsorgstandplejens aktiviteter på Grønløkkevej 30 og i et nyt eksternt lejemål på Grønløkkevej 28.

Det forventes desuden, at samling af aktiviteter på netop disse to matrikler vil have en positiv effekt på driftsøkonomien. Anlægsomkostningerne beløber sig til ca. 10,7 mio. kr. og finansieres af Børn- og Ungeforvaltningen med en tilbagebetalingstid på 3 år.

I indstillingen er angivet to indstillingspunkter. I den forbindelse gøres opmærksom på, at en godkendelse af indstillingspunkt 2 forudsætter godkendelse af indstillingspunkt 1.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. En budgetneutral tillægsbevilling fra styringsområdet Service under Børn- og Ungeudvalget på 10.700.000 kr. i 2017 flyttes til styringsområdet Anlæg under By- og Kulturudvalget. Tillægsbevillingen anvendes til at finansiere sammenlægningen af Special- og Omsorgstandplejen. Midlerne frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til Børn- og Ungeudvalget, at byrådet godkender:

2. Indgåelse af lejekontrakt for eksternt lejemål på adressen Grønløkkevej 28.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingspunkt 1 og 2.

Udvalgsmedlem Morten Kibæk deltog ikke i behandlingen af punktet.

Udvalgsmedlem Olav Rabølle Nielsen deltog ikke i mødet.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingspunkt 1.

Sagsfremstilling

Aktuelle lokalemæssige udfordringer

Odense Kommunes Specialtandpleje og Omsorgstandpleje står overfor lokalemæssige udfordringer i henhold til de eksisterende lejemål, hvorfor der er behov for at finde en løsning for nye lokaliteter til opgaveløsningen. Siden starten af 2015 har der været en proces, hvor By- og Kulturforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen, herunder ledelsen af Tandplejen i Odense, har samarbejdet om at finde en løsning på udfordringen.

Lejemålet for Specialtandplejens satellitklinik i Nyborg er blevet opsagt, da Region Syddanmark har sat lokationen på Strandvænget til salg. En udvidelse af hovedklinikken på Heden 6 kan ikke lade sig gøre, da Region Syddanmark, som Specialtandplejen p.t. danner praksisfællesskab med, selv skal bruge alle lokalerne til deres egne opgaver.

Omsorgstandplejens placering og indretning i lokaler på Abildgårdskolen er ikke hensigtsmæssig i forhold til patientgruppen. Dertil kommer, at Børn- og Unge Tandplejen har et stigende behov for selv at anvende klinikken på Abildgårdskolen til behandling af børn og unge. En beskrivelse af patientgruppen fremgår af bilag 1.

Sammenlægning på Grønløkkevej – en stærk og fordelagtig løsning

Ved en sammenlægning på Grønløkkevej skal Odense Kommunes egne lokaler på Grønløkkevej 30 istandsættes til alene at indeholde klinikker og patientrettede funktioner samt reception og venturum. På den måde vil Grønløkkevej indeholde både Special- og Omsorgstandplejen og Tandreguleringscenter Fyn. Det eksterne lejemål på Grønløkkevej 28 skal indrettes til at kunne indeholde fælles tandteknik, lager, administration, ledelsessekretariat, indkøbsfunktion, kantine, mødelokaler, arkiv, samt post og telefon.

Denne løsning omkring en sammenlægning på Grønløkkevej er optimal i forhold til at kunne løse og løfte opgaven, da Grønløkkevej 28 har en unik beliggenhed i forhold til Grønløkkevej 30. Dette muliggør en fordelagtig samdrift af Special- og Omsorgstandplejen og sikrer et større og stærkere fagligt miljø.

Ved en sammenlægning på Grønløkkevej vil der kunne opnås:

1. Bedre behandlingsmuligheder for borgeren

Ved sammenlægningen vil behovet for behandling i fuld narkose kunne imødekommes, og tilbuddet vil blive mere tilgængeligt for omsorgspatienterne og derved forbedre servicen. På Grønløkkevej vil det være muligt at sikre let og ubesværet adgang til klinikken for gangbesværede og kørestolsbrugere. Patienterne vil opleve et mere sammenhængende forløb ved de behandlinger, der involverer tandteknik.

2. Et stærkt fagligt og attraktivt miljø

Sammenlægningen tilgodeser, at der kan ske en optimering af de samlede personaleressourcer og arbejdsgange på Grønløkkevej. Med en sammenlægning af alle tandplejetilbuddene vil det være lettere at tiltrække tandlæger, ligesom det vil være et attraktivt sted for oplæring af nyuddannede eller erfarne tandlæger til specialopgaver som f.eks. kirurgi. Et stærkere fagligt miljø med samling af kompetencer og mulighed for hurtig sparring og videndeling vil komme tandplejens patienter til stor gavn.

3. Optimal udnyttelse af faciliteter

En sammenlægning af special- og omsorgstandpleje vil sikre en bedre udnyttelse og optimering af det nødvendige, bekostelige udstyr og fælles faciliteter, som f.eks. narkose og røntgen for alle enheder. Der vil ydermere være mulighed for at etablere en børn- og unge udviklingsklinik.

4. At installationer forbliver i kommunens egne bygninger

Løsningen tilgodeser, at alle klinikker indrettes på Grønløkkevej 30. Således forbliver de dyre installationer vedrørende klinikkerne i kommunens egen bygning. Grønløkkevej 30 er specielt indrettet med 1½ etage, hvilket er ideelt for rørføring m.m., når der skal etableres nye klinikker. Dette har tillige betydning for anlægsudgifterne.

5. At sammenlægningen lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om sammenlægning af Special- og Omsorgstandpleje (Se Sundhedsstyrelsens rapport "Modernisering af Omsorgstandplejen" i bilag 2).

Ved at Odense Kommune fraflytter Heden, vil Region Syddanmark desuden få mulighed for at optimere deres driftsmæssige forhold, hvormed løsningen også er til gavn for dem og patienterne i Region Syddanmark. Der har igennem forløbet været identificeret andre løsningsforslag, herunder blandt andet en af kommunens egne ejendomme. Disse forslag har dog fagligt og økonomisk ikke kunnet imødekomme en samdrift og effektiv organisering af områderne.

By- og Kulturforvaltningen har stået for afdækningen af bygningerne og står også for de kontraktmæssige forhandlinger vedrørende lejemålet på Grønløkkevej 28.

Ældrerådet og øvrige interessenter vil blive orienteret om byrådets beslutning.

Økonomi i forbindelse med ny placering

Finansiering af anlægsinvesteringen

By- og Kulturforvaltningen har estimeret, at ombygningerne på Grønløkkevej vil beløbe sig til ca. 10,7 mio. kr. Specialtandplejen har i en årrække været klar over, at denne udfordring ville opstå. Derfor har man via taksten opsparet

3,3 mio. kr. på nuværende tidspunkt. Derudover vil Region Syddanmark købe Odense Kommunes materialer på Heden ved fraflytning. Det er estimeret til at have en værdi af ca. til 0,6 mio. kr. Dermed tilbagestår en finansiering på ca. 6,8 mio. kr. Dette finansieres ved en negativ driftsbevilling på ca. 2,3 mio. kr. i hvert af årene 2017 til 2019 i Børn- og Ungeforvaltningens budget.

mio. kr.	2017	2018	2019
Anlægsinvestering	-10,7		
Opsparede midler	3,3		
Salg af inventar	0,6		
Restinvestering fra Børn- og Ungeforvaltningen	6,8		
Finansiering af restinvestering internt i Børn- og Ungeforvaltningen	2,3	2,3	2,3

Tabel 1 Oversigt over investering og finansiering (faste 2017 priser)

I forbindelse med flytningen vil der være forøgede udgifter til husleje samt øvrige driftsudgifter såsom forøget forbrugsudgifter, rengøring m.m. De ekstra udgifter modsvares af samling og optimering af aktiviteterne i Special- og Omsorgstandplejen.

Når anlægsinvesteringen er tilbagebetalt, forventes det tillige, at taksten i et vist omfang kan nedsættes til gavn for Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen samt alle kommunerne, som benytter tilbuddene.

Text

Flere borgere er sunde og trives

Sammenlægningen af Special- og Omsorgstandplejen vil give en mere effektiv og professionel behandling af patienterne som følge af et stærkere fagligt miljø, der opnås ved at samle alle fagpersoner på et sted. En tidssvarende klinik med nyt og bedre udstyr giver borgeren bedre og mere optimale behandlingsmuligheder. Alt dette understøtter en bedre tandsundhed hos borgerne og giver flere borgere lige adgang til den bedste behandlingsform.

Økonomi

Denne sag har ingen konsekvenser for Odense Kommunes samlede kassebeholdning.

I forbindelse med selve finansieringen af anlægsbevillingen fremstår et restfinansieringsbehov på 6,8 mio. kr. Dette beløb dækkes indenfor Børn- og Ungeudvalgets ramme i 2017 ved interne forskydninger mellem årene 2017 til 2019 jf. økonomistyringsprincipperne. De 6,8 mio. kr. tilbagebetales således over de næste tre år svarende til ca. 2,3 mio. kr. om året.

Da de endelige afledte driftsudgifter på nuværende tidspunkt ikke er kendte, vil disse blive belyst i Effekt- og Økonomiopfølgningen i andet halvår 2017. Her vil de eksakte afledte driftsudgifter være klarlagt. Dermed sikres et bedre grundlag for at bestemme, hvilket driftsbudget, der skal flyttes fra Børn- og Ungeforvaltningen til By- og Kulturforvaltningen.

Indgåelse af den eksterne lejekontrakt medfører en deponeringsforpligtelse på 5.840.000 kr. Da Odense Kommune fraflytter andre eksterne lejemål i indeværende kalenderår, kan Odense Kommune indgå lejekontrakten uden deponering fra kassen.

Sagen medfører, at styringsområdet Service under Børn- og Ungeudvalget nedskrives med 10,7 mio. kr. i 2017, og styringsområdet Anlæg under By- og Kulturudvalget opskrives med et tilsvarende beløb i 2017.

Bilag

Bilag til sagsfremstilling - Special- og Omsorgstandpleje

Modernisering af omsorgstandplejen

Punkt 2: Sammenhængende Borgerforløb - Udmøntning 2018

00.00.00-A00-4150-15

Resume

Sammenhængende Borgerforløb er et tværgående projekt mellem Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget, der har til formål at levere en koordineret, helhedsorienteret indsats og fælles plan med borgeren i centrum for borgere med komplekse sagsforløb og mange indsatser. Projektet er godt i gang og arbejder med forskellige borgermålgrupper i flere spor.

I denne fællessag orienteres udvalgene dels om, hvilke delprojekter der arbejdes med i projektet p.t., og dels udmønter Sammenhængende Borgerforløb 33,7 mio.kr. i 2018 og frem af det forudsatte provenu mellem udvalgene.

Denne udmøntningssag kører sideløbende med rammeudmeldingen til Budget 2018. Økonomiudvalget drøftede rammeudmeldingssagen på mødet den 8/2 2017, og der er optaget en beslutningssag på økonomiudvalgsmødet den 28/2 2017. I denne sag udmøntes provenuet for Sammenhængende Borgerforløb på udvalg, således at fagudvalg og -forvaltninger kan disponere i overensstemmelse med dette i løbet af 2017 og ikke vente til efter vedtagelsen af Budget 2018.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Udmøntning af provenu for Sammenhængende Borgerforløb på 33.662.000 kr. fra 2018 og frem på styringsområdet Service fra den negative pulje under Økonomiudvalget. Udmøntningen pr. udvalg fremgår af nedenstående tabel.

Budgettilretning Kr., 2018-priser	2017	2018 og frem
Ældre- og Handicapudvalget	-	14.615.000
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-	4.109.000
Børn- og Ungeudvalget	-	14.938.000
Udmøntning i alt	- er udmøntet -	33.662.000

2. Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at Ældre- og Handicapudvalget godkender indsatser og beløb som nævnt i sagsfremstillingen.

3. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indsatser og beløb som nævnt i sagsfremstillingen.

4. Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at Børn- og Ungeudvalget godkender indsatser og beløb som nævnt i sagsfremstillingen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingspunkt 1.

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingspunkt 4.

Børn- og Ungeudvalget ønsker hver anden måned en opfølgning på udmøntningen af den del, der vedrører Børn- og Ungeforvaltningen.

Udvalgsmedlem Olav Rabølle Nielsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Udmøntning af effektanalyser - kontekst

I budget 2016 blev der igangsat en række effektanalyser, hvor potentialet på forhånd blev disponeret. To af analyserne - Sammenhængende Borgerforløb og Kontrakt- og Leverandørstyring - er tværgående effektanalyser, som grundet deres kompleksitet og en stigende effektiviseringsprofil har været svære at realisere på én gang. Realiseringen sker derfor løbende, og arbejdet med effektanalyserne vil også pågå i det kommende år.

Sammenhængende Borgerforløb

Odense Kommune ønsker at styrke koordineringen af indsatsen til borgere med komplekse forløb på tværs af de store velfærdsområder. Målet er at levere indsatser, der er målrettede, koordinerede og tidsafgrænsede og med høj inddragelse af borgeren. Dette vil medføre, at borgere med komplekse forløb i højere grad oplever sammenhæng og højere effekt til følge, og at borgerne ikke modtager ukoordinerede indsatser med modstridende formål. Dette kommer både borgeren og Odense Kommune til gode.

Der arbejdes med forskellige borgermålgrupper i flere spor. Bilag 1 indeholder en oversigt over de delprojekter og borgermålgrupper, der arbejdes med p.t.

Indsigter fra blandt andet sagsgennemgange og borger- og medarbejderinterviews peger på, at der i høj grad er behov for nye løsninger, der sikrer, at borgerne i mødet med Odense Kommune oplever at have én plan for de indsatser, de modtager. Borgerindsigter peger på, at mange borgere med flere kontaktpunkter mister overblikket over egen sag og dermed bliver passive.

Ambitionen om at skabe større sammenhæng på tværs og at samtænke planer optager også KL og en række af landets kommuner.

Bilaget beskriver delprojekter og borgermålgrupper, som de ser ud nu, men det skal samtidig fremhæves, at beskrivelserne er udtryk for status for udviklingen af nye løsninger, og at vi derfor fortsat arbejder på at afdække og analysere nye løsninger og gevinster for borgere, medarbejdere og økonomi. Ud over den læring og viden, der opstår undervejs i projektet, kommer der hele tiden ny viden og evidens udefra, herunder nye KL anbefalinger samt erfaringer fra igangværende projekter i andre kommuner. Projektet er godt i gang, men det er en proces, der kun lige er startet, og vi er ikke i mål endnu, hverken med dimensionerne af delprojekterne, de endelige provenuer eller potentielle ændringer i eksempelvis organisering.

Borgermålgrupper, der arbejdes med

Der arbejdes p.t. med 14 segmenter, hvoraf nogle er tværgående og nogle primært er med borgere med flere indsatser inden for én forvaltning. Det er forskelligt, hvor langt de enkelte segmenter er kommet i udviklingen af nye løsninger. Bilag 1 indeholder beskrivelser af de enkelte segmenter inkl. deres forventede provenu. Et af de tværgående segmenter (Genoptræning) er endnu ikke igangsat og fremgår ikke af bilaget.

Nedenfor ses en liste over de segmenter, der arbejdes med.

Segment	Involverede forvaltninger	Provenu 2018 og frem (1.000 kr.)
Udsatte familier	BUF, BSF	4.300
En sammenhæng der forbliver sammenhængende for familien	BUF	8.000
Sindslidende med en aktiv beskæftigelsessag	ÆHF, BSF	400
Sindslidelse, ÆHF forløb	ÆHF	6.200
Housing First - videre udbygning	BSF	725
Udvidet brug af skånejob	BSF	425
Fleksibel bostøtte	BSF	725
Overgang fra ung til voksen for borgere med handicap	BUF, ÆHF, BSF	453
Fysisk funktionsnedsættelse	ÆHF	4.000
Erhvervet hjerneskade	ÆHF, BSF	500
Erhvervet hjerneskade, ÆHF forløb	ÆHF	3.200
Fleksibel stofbehandling	BSF	1.225
Overgang fra ung til voksen for borgere med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser	BUF, BSF	3.509
Genoptræning (endnu ikke igangsat)	ÆHF, BSF	0
I alt		33.662

Eksempler på nye løsninger

For hver målgruppe er der udviklet nye løsninger på baggrund af de indsigter, der er indhentet. Eksempler på nye løsninger:

- Fremskudt sagsbehandling, så beskæftigelsessagsbehandlere fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen sidder fysisk sammen med sagsbehandlere fra Børn- og Ungeforvaltningen. Dette understøtter bedre samarbejde og koordinering af indsatser til udsatte familier på tværs af områder.
- Fælles planer på tværs af forvaltninger. Dette understøtter, at borgere og medarbejdere har langt større overblik over sager.
- Tværfaglige teams med specialviden om borgere med erhvervet hjerneskade på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Dette understøtter et bedre samarbejde mellem de to forvaltninger og sikrer bedst mulig koordinering af sager, der ofte er komplekse og med mange kontaktpunkter.
- Månedlige koordineringsmøder på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen for borgere med sindslidelse og en beskæftigelsessag.
- Tidligere fælles blik på sagsbehandling ved overgang for unge med handicap. Dette understøtter, at overgangen sker mere hensigtsmæssigt, og at borger og pårørende i højere grad bliver informeret i rette tid om, hvad der skal ske i forbindelse med og efter overgangen til Ældre- og Handicapforvaltningen.

I bilag 1 er løsningerne for de enkelte målgrupper beskrevet yderligere.

Udmøntning af provenu

Sammenhængende Borgerforløb udmønter i denne sag 33,7 mio. kr. i 2018 og frem mellem udvalgene, jf. nedenstående tabel. Udmøntningen er fordelt på udvalg på baggrund af de segmenter, der arbejdes med, jf. ovenstående og uddybet i bilaget.

Efter denne udmøntning udestår 43,2 mio. kr. fra 2019 og frem til senere udmøntning.

1.000. kr. – 2018-priser	2018	2019	2020
Ældre- og Handicapudvalget	-14.615	-14.615	-14.615
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-4.109	-4.109	-4.109
Børn- og Ungeudvalget	-14.938	-14.938	-14.938
Økonomiudvalget – negativ pulje	33.662	33.662	33.662
Økonomiudvalget – negativ pulje, rest til senere udmøntning	0	-43.185	-43.185

Note. ”+”= udgift, ”-”=indtægt

Provenuet for projektet er reduceret ved allerede udmøntede midler fra sundhedsområdet (Integrated Care) på 8,3 mio. kr., hvilket er grunden til, at de to beløb i 2019 ikke summerer til projektets 85,0 mio.kr.

Ekstra provenu

Ud over provenuet på driftsområdet Service er der i de igangværende segmenter p.t. et estimeret provenu på Overførselsudgifter mv. (tidligere UO) på 7,5 mio. kr. årligt fra 2018. Dette kan ikke anvendes til at indfri provenuet på servicerammen, men vil indirekte gavne kommunens økonomi ved at påvirke budgetmodellen på området for forsørgelses- og sikringsydelser positivt.

Text

Udmøntning af provenuet har ikke som sådan effekt, men projektets segmenter forventes at have effekt på følgende:

Flere kommer i uddannelse og job

Der forventes en positiv effekt på beskæftigelsen, blandt andet arbejdes der i segmentet "udsatte familier" på at øge beskæftigelsen for forældre med anbragte børn og forældre, hvis familie gennemgår familiebehandling. Ligeledes er det et mål, at borgere med sindslidende kommer i uddannelse eller job.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet forventes at have en positiv effekt på borgernes fysiske og psykiske sundhedstilstand, blandt andet i segmenterne vedrørende borgere med sindslidelse og borgere med erhvervet hjerneskade og fysisk funktionsnedsættelse.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Der forventes at være en positiv effekt på de børn, der er en del af udsatte familier-segmentet, når der laves en samlet koordineret plan for hele familiens situation på tværs af familie- og beskæftigelsesområderne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Der forventes en positiv effekt på livskvaliteten for blandt andet de borgere, der er en del af overgangssegmentet for unge handicappede, når der er en større sammenhæng i de tilbud, kommunen har for borgeren før og efter, de fylder 18 år.

Økonomi

Da sagen kører sideløbende med rammeudmeldingen, er rammeudmeldingen ekskl. de økonomiske konsekvenser af denne sag.

Udmøntning af provenuet sker fra den negative pulje vedrørende effektanalyserne under Økonomiudvalget. Den negative pulje under Økonomiudvalget nedskrives med 33,7 mio. kr., jf. nedenstående tabel, mens fagudvalgenes driftsbudgetter inden for serviceområdet nedskrives tilsvarende.

1.000. kr. – 2018-priser	2017	2018	2019	2020
Ældre- og Handicapudvalget	-	-14.615	-14.615	-14.615
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-	-4.109	-4.109	-4.109
Børn- og Ungeudvalget	-	-14.938	-14.938	-14.938
Økonomiudvalget – negativ pulje	-	33.662	33.662	33.662
Økonomiudvalget – negativ pulje, rest til senere udmøntning	Er udmøntet	0	-43.185	-43.185

Note. ”+”= udgift, ”-”=indtægt

Herefter resterer der fra 2019 og frem 43,2 mio. kr. i puljen under Økonomiudvalget til senere udmøntning.

Ud over provenuet på driftsområdet Service, er der i de igangværende segmenter p.t. et estimeret provenu på Overførselsudgifter mv. (tidligere UO) på 7,5 mio. kr. årligt fra 2018. Dette kan ikke anvendes til at indfri provenuet på servicerammen, men vil indirekte gavne kommunekassen ved at påvirke budgetmodellen på området for forsørgelses- og sikringsydelser positivt.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Segmenter

Punkt 3: Forvaltningsspecifikke input til Mad- og Måltidsstrategien

29.00.00-A00-46-16

Resume

På møde i Børn- og Ungeudvalget den 24/1 2017 drøftede udvalget, hvilke opmærksomhedspunkter de seks politiske værdier fra Mad- og måltidsstrategien - Sammen om bedre måltider gav anledning til. Disse opmærksomhedspunkter har dannet grundlag for det videre arbejde i Børn- og Ungeforvaltningen med udarbejdelsen af en overordnet indsatsplan, der rummer en kort beskrivelse af både eksisterende tiltag samt forslag til potentielle nye tiltag, der kan understøtte implementering af strategien. En godkendelse fra Børn- og Ungeudvalget af denne indsatsplan samt en tidsplan for den politiske proces for implementering af strategien, som præsenteres i indeværende sagsfremstilling, vil danne baggrund for den videre implementering af Mad- og måltidsstrategien i Børn- og Ungeforvaltningen.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender følgende:

1. Den overordnede indsatsplan, der understøtter implementering af Mad- og Måltidsstrategien i Børn- og Ungeforvaltningen.
2. Procesplanen for det videre arbejde med implementering af Mad- og måltidsstrategien i Børn- og Ungeforvaltningen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen med følgende bemærkninger:

Under pkt. 2 "Sæt Gryden i kog" tilføjes under afsnit om dagtilbud, "at der i børnehuse er generelt fokus på dansk madkultur" og under afsnit om Skole, i forlængelse af pkt. 4, tilføjes "herunder dansk madkultur".

Under pkt. 3 "Spis klogt og bliv klog" slettes under afsnit om Dagtilbud sætningen: Det er vigtigt, at børnene uden for de fælles måltider har legen i fokus og ikke afbrydes i en god leg til fordel for et fælles mellemmåltid, men at der er fleksibilitet i, hvornår de kan spise.

Udvalgsmedlem Olav Rabølle Nielsen deltog ikke mødet.

Sagsfremstilling

Den 23/11 2016 godkendte Byrådet Mad- og måltidsstrategien - Sammen om bedre måltider samt den dertilhørende plan for implementering af strategien. Implementering af strategien koordineres på tværs af forvaltningerne via Sundhedsstrategisk Chefgruppe, men planlægges og iværksættes gennem forvaltningsspecifikke processer. Sundhedsstrategisk Chefgruppe har derfor bedt forvaltningerne om at drøfte, hvordan strategien implementeres i forvaltningerne, ligesom de tre tværgående niveau-3 ledernetværk på sundhedsområdet er blevet bedt om at drøfte, hvordan strategien kan implementeres på tværs af forvaltningerne.

Sundhedsudvalget ønskede ved deres behandling af sagen i Byrådet at sikre ejerskab til strategien i forvaltningerne. Dette skal ske via en politisk proces i fagudvalgene i 1. kvartal af 2017, hvor de forvaltningsspecifikke planer for implementering skal godkendes politisk forud for en tilbagemelding på input og status på implementering af strategien, der skal præsenteres for Sundhedsudvalget den 30/3 2017. Den samlede implementering skal være endeligt planlagt i august 2017.

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke om mad og måltider

At arbejde med tiltag, der understøtter sunde mad- og måltidsvaner for børn og unge, er ikke fremmed for Børn- og Ungeforvaltningen. I 2012 udgav Sundhedsstyrelsen forebyggelsespakken "Mad og måltider", og på sundhedsområdet - både tværgående og i Børn- og Ungeforvaltningen, har der været fokus på at arbejde med anbefalingerne herfra. Det er således, bl.a. via anbefalinger fra Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke, at nogle af de tiltag, som er beskrevet i den overordnede indsatsplan, er tilblevet. Med jævne mellemrum afdækker sundhedskoordinatorerne i samarbejde med medarbejdere i forvaltningen status på opfyldelse af Sundhedsstyrelsens anbefalinger. I forbindelse med den seneste afdækning i september 2016 viste det sig, at Børn- og Ungeforvaltningen i nogen eller i høj grad lever op til alle de anbefalinger på grundniveau, der rækker ind i børn- og ungeområdet. Der er dog stadig anbefalinger på både grund- og

udviklingsniveau, som har et udviklings- og implementeringspotentiale. Dette gælder for eksempelvis elementer under anbefalinger for mad- og måltider i dagtilbud og skole.

En overordnet indsatsplan for tiltag i Børn- og Ungeforvaltningen

Med input fra den drøftelse, der pågik i Børn- og Ungeudvalget den 24/1 2017 omkring, hvilke opmærksomhedspunkter de seks politiske værdier fra Mad- og måltidsstrategien - Sammen om bedre måltider gav anledning til, har en arbejdsgruppe i Børn- og Ungeforvaltningen udarbejdet en overordnet indsatsplan - dels over eksisterende tiltag og dels over potentielle nye udviklingstiltag. De forslag, der er opstillet som udviklingstiltag er beskrevet under den forudsætning, at tiltaget ikke umiddelbart vil kræve ekstra tilførsel af midler. I den overordnede indsatsplan er tiltagene beskrevet i henhold til de seks politiske værdier. Såfremt et tiltag understøtter mere end een politisk værdi, er det angivet flere steder.

1. Måltidet som stjernestund

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- Måltider foregår i fællesskab i både børnehuse og dagpleje. Der er gode fysiske rammer og en tryk atmosfære. Dermed skabes der et fagligt læringsmiljø, hvor der samtidig er mulighed for at arbejde pædagogisk med blandet andet sprog, styrkelse af børnenes sociale færdigheder samt understøtte dannelse.

Skole - Eksisterende tiltag:

- I børnemiljøer foregår måltider i fællesskab. Det skaber en tryk atmosfære, der er med til at styrke børnenes sociale færdigheder samt understøtte dannelse.

Forslag til udvikling:

- Rammerne for ungemiljøer udvikles, så de unge får lyst til at indtage maden på skolen fremfor at forlade skolens matrikel for at købe/spise mad. Eksempelvis kan der skabes hyggelige og inspirerende miljøer, fx café-miljøer, hvor eleverne har lyst til at sidde sammen og spise deres frokost. Eleverne inddrages i udviklingen heraf med udgangspunkt i: "Hvad skal der til, for at du vil spise din mad på skolen"?
- Skolerne skal i forbindelse med renovering og modernisering arbejde henimod at finde løsninger på opbevaringsforhold for elevernes madpakker. Jf. budget 2015.

Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- På børnehjem foregår alle dagens måltider i fællesskab. Der er stort fokus på det sociale aspekt ved måltidet. Kontinuitet skaber tryk (dannelse) blandt børnene.

2. Sæt gryden i kog

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- Nogle børnehuse har "maddage", hvor børnene er med i køkkenet og får lov til fx at skrælle gulerødder o.lign. Nogle gange kan forældre og/eller bedsteforældre også deltage i maddagen. I børnehuse bliver der arrangeret maddage, hvor der er fokus på eksempelvis mad fra forskellige kulturer, som giver børnene en kulturel madoplevelse.

Skole - Eksisterende tiltag:

- Undervisning i madkundskab, som er et 1-årigt obligatorisk fag, der placeres mellem 4. og 7. klasse. Madkundskab omfatter følgende fire kompetenceområder:

1. Mad og sundhed
2. Fødevarebevidsthed
3. Madlavning
4. Måltider og madkulturer

Derudover er det muligt at udbyde madkundskab i valgfagsrækken for elever i udskolingen.

- Fritidstilbud om madlavning i ungdomsskolerne. Årligt tilbyder ungdomsskolerne forskellige kurser i madlavning.

Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- På børnehjem har børnene/de unge maddage, hvor de er med i køkkenet og både forestår madlavning, borddækning og oprydning. Det giver dem indblik i, hvad det tager af tid at forberede og tilberede et måltid, ligesom deres dannelse undertøttes idet, der stilles krav til, at man også udfører de "mindre sjove ting" som fx borddækning. De lærer at lave mad ud fra en opskrift.
- I forbindelse med højtider på børnehjem, har forældre med anden etnisk baggrund end dansk været med til at lave maden med afsæt i deres kultur. Det giver beboerne en forståelse for hinandens kulturer gennem madoplevelsen.
- I "Alternativ til Anbringelse" arbejdes og vejledes ud fra metoden "de små skridt". Der arbejdes med at forandre de måltider for familien, som forældrene ønsker forandringer til. Dette gøres ved hjemmeundervisning ved diætister (ofte medtages praktikanter i Kost og Ernæring), hvor hele familien inddrages og deltager i tilberedelsen. I ATA bruges det at lave mad sammen med familien som en del af deres arbejde med at danne relationer og højne forældrenes selvværd.

3. Spis klogt og bliv klog

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- I de offentlige dagtilbud er det Sundhedsstyrelsens og Fødevarestyrelsens anbefalinger, der sætter rammen for den kost, der serveres i dagtilbud både med og uden frokostordninger. Det understøtter en sund og varierende kost.
- I alle dagtilbud er der fokus på flere måltider i løbet af dagen. Det er vigtigt, at børnene uden for de fælles måltider har legen i fokus og ikke afbrydes i en god leg til fordel for et fælles mellemmåltid, men at der er fleksibilitet i hvornår de kan spise. Det sikrer trivsel og velvære at børnene spiser fordelt over hele dagen.
- Alle legestuegrupper i dagplejen har via "Sundt Børneliv Sammen" haft møde med en diætist, der har drøftet sund og nærende mad og givet ideer til, hvordan dagplejen kan servere sund og næringsrigtig mad for børnene på en ny, sjov og spændende måde.
- Alle børnehuse og dagplejere tilbyder morgenmad til alle børn, der kommer tidligt i dagtilbuddet for at sikre en god start på dagen. Det er en forudsætning for læring og trivsel, at børnene starter dagen på "fuld mave".

Skole - Eksisterende tiltag:

- Flere skoler har etableret tilbud om morgenmad til elever for at sikre en god start på dagen. Der er evidens for, at en forudsætning for læringsparathed og trivsel er, at eleverne ikke starter dagen på tom mave. På nogle skoler tilbydes morgenmad som en del af skolens "bod-koncept" og er derved forældrefinansieret. På andre skoler tilbydes morgenmaden som en del af den pædagogiske indsats.

Sundhed og Forebyggelse - Eksisterende tiltag:

- Diætister fra Sundhed og Forebyggelse har i forbindelse med Sundt Børneliv Sammen besøgt dagplejen i 67 legestuegrupper. Diætisten har undervist dagplejere i at tilbyde sund og varierende mad til børnene. Alle Børnehuse har fået tilbud om at få besøg af en diætist, som er tilstede, når forældrene kommer og henter deres børn. Pt. har 9 børnehuse taget imod dette tilbud.

Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- Sundhedsstyrelsens anbefalinger sætter rammen for den kost, der serveres i botilbud. I køkkenet er ansat uddannede i Kost og ernæring, der sikrer en alsidig og nærende kost. Botilbuddet sørger for, at børnene/de unge får måltider flere gange i løbet af dagen, da det er vigtigt for deres udvikling, trivsel, læringsparathed etc., at de får alsidig kost fordelt over hele dagen.

4. Brug den fynske køkkenhave

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- Der er enkelte børnehuse, som har en kolonihave. Her tages børnene med ud og er selv med til at forarbejde jorden, dyrke og høste grøntsager. På den måde lærer de om råvarernes (grøntsagernes) tilblivelse.

Forslag til udvikling:

- Der kan være udviklingspotentiale i at gøre det muligt at indkøbe lokalt via indkøbsaftalen.
- Mulighed for at dyrke eksempelvis krydderurter o.lign. i dagtilbud, fx. i krukker. Børnene er selv med til at plante/så. Børnene lærer, at grønt nødvendigvis ikke er noget, vi behøver at købe i et supermarked, hvor det fx kan komme fra Sydamerika.

Skole - Eksisterende tiltag:

- Projektet ”Haver til maver” er et tilbud til skoler, hvor børnene lærer at dyrke fødevarer for herefter også at tilberede maden. Eleverne lærer således om processen ”fra jord til bord”. Projektet supplerer den faglige undervisning i dansk, natur/teknologi, matematik mm. Børnene udvikler deres viden om råvarer, sunde madvaner, bæredygtighed og natur.

Forslag til udvikling:

- Mulighed for at dyrke eksempelvis krydderurter o.lign. på skolen, fx. i krukker. Eleverne er selv med til at plante/så. Børnene lærer, at grønt nødvendigvis ikke er noget, vi behøver at købe i et supermarked, hvor det fx kan komme fra Sydamerika.

Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- Børnene/de unge kommer med køkkenpersonalet på indkøb eksempelvis i Bazar Fyn. Det giver dem viden omkring de råvarer, maden tilberedes af.
- I ”Alternativ til Anbringelse” er der mulighed for, at nogle børn kan have en lille køkkenhave, hvor de lærer at dyrke grøntsager.

5. Nemt at vælge sundt

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- Alle legestuegrupper i dagplejen har via en diætist fra Sundhed og Forebyggelse fået ny viden og inspiration til at servere sund og ernæringsrigtig kost til børnene. Det giver børnene en lige adgang til sund kost.
- Der er et bredt udvalg af gode og sunde råvarer i indkøbsaftalen.
- Nogle børnehuse og dagplejere har udarbejdet lokale politikker for kost i dagtilbuddet, som rammesætter, hvad der eksempelvis serveres/deles ud til fødselsdage og andre events.

Forslag til udvikling:

- Fokus og omtale af kost i dagtilbud skal bidrage til, at børnene i samarbejde med familien tilegner sig sunde kostvaner. Dette kan ske via eksempelvis forældremøder, hvor sunde madpakker drøftes. Eventuelt kan der findes løsning om oplæg ved sundhedsplejerske eller diætist i forbindelse med Sundt Børneliv Sammen.

Skole - Eksisterende tiltag:

- 74% af skolerne har frokostordning, hvor eleverne tilbydes mad på skolen. Nogle steder er det hele måltider, på andre skoler er det supplerende til madpakken. Frokostordningen udbydes som forældrebetaling.

Forslag til udvikling:

- Der skal laves en afdækning af, hvorvidt frokostordningen kan udvides som en prøvehandling X antal steder i byen. Dels med henblik på at kvalificere det, der allerede er og dels ved at understøtte de steder, hvor der endnu ikke er et madtilbud. Kvalificering af skolemadsordningen kan bidrage til elevernes maddannelse og måltidskultur samt forståelse for vigtigheden af at "lære på fuld mave". Vi kan i højere grad videndele ift. de steder, hvor der er succes med at tilbyde et sundt måltid på en nem måde. Eksempelvis findes der på nogle skoler en ordning, hvor forældre via deres Nemid indbetaler penge på et kort, og derefter kan barnet handle i skoleboden. Forældrene kan enten vælge at betale, når kortet er tomt, eller de kan vælge automatisk opfyldning, ligesom med et taletidskort til telefonen. De kort, skolen har fået fremstillet, er samme størrelse som et dankort, og når kortet bliver scannet i boden, kommer der et billede af eleven op på skærmen inde i boden. Billedet kan ikke ses når man kigger på kortet, men er en sikring af, at man ikke handler med andres kort. Hvis forældrene ønsker det, kan de sætte en spærring op for eleven, således at der fx ikke kan købes pølsehorn, eller at man kun kan handle for 20 kr. om dagen. Forældrene kan hver dag gå ind og se nøjagtigt, hvad eleven har købt, og hvad hver enkelt del koster.

Sundhed og Forebyggelse - Eksisterende tiltag:

- Camp Fanø er en indsats til overvægtige børn i 5. klasse. Hvert år tilbydes 40 børn en plads på et 5 ugers koloniophold på Fanø. Børnene lærer om sunde madvaner og får sund, ernæringsrigtig kost. Forældrene deltager i et kursus med en diætist, hvor der laves sund mad, ligesom der gives inspiration til alle måltider, madpakker etc. Alle familier modtager en opskriftsbog med opskrifter på al den mad, der har været serveret under opholdet på Camp Fanø. Opskrifterne er markeret med "rød, gul eller grøn" alt efter næringssammensætning. Efter campforløbet deltager familien i fire opfølgingsmøder fordelt på 46 uger. Det kan være svært at være motiveret og fastholde en sund livsstil i en travl hverdag, så på opfølgingsmøderne er der mulighed for at drøfte kost og livsstil med en sundhedsplejerske.
- I forbindelse med Sundt Børneliv Sammen tilbyder en diætist individuel kostvejledning til familier med børn i dagtilbud. Forløbene tilrettelægges individuelt og med afsæt i familiens behov for råd og vejledning.

Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- På botilbud efterstræbes en ernæringsrigtig kstsammensætning, hvor børnene/de unge tilegnes sunde kostvaner. Beboerne kommer ofte fra en baggrund, hvor det sunde valg ikke har været det nemme valg. På bostedet oplever de i stedet, at det sunde valg let kan blive det nemme (og det bedste) valg.
- I "Alternativ til Anbringelse" har alle medarbejdere, når de er sammen med børn, sund og hjemmelavet mad med. Der må ikke købes færdiglavet mad (fastfood) samt kage og slik etc.
- Morgenvækkere i "Alternativ til Anbringelse" introducerer familierne til sundere alternativer til den morgenmad, de indtager. De italesætter det ikke kun, men handler også ind med familien og sikrer sig, at de får afprøvet nye ting.

6. Mærk på smagen

Dagtilbud - Eksisterende tiltag:

- Frokostordninger og maddage i dagtilbud. Det at maden tilberedes i børnehuset, stimulerer børnenes sanser, ligesom for børnene i dagplejen, hvor dagplejeren flere steder lader børnene være med i køkkenet. Fordi børnene tager del i forberedelsen af måltiddet, kan det vække deres interesse for at spise maden og måske prøve noget nyt.

Forslag til udvikling:

- Der ses en stigning i antallet af børnehuse, der tilmelder sig frokostordningen. Frokostordningen til- eller fravælges på baggrund af afstemning blandt forældregruppen. Pt. har 27 % af kommunale og selvejende dagtilbud frokostordning. Der er valg til frokostordning hver 2. år i de lige år. Der kan i højere grad videndeles om de gode erfaringer, så endnu flere tilvælger frokostordningen på sigt.

Skoler - Eksisterende tiltag:

- Madkundskab i skolen. Elevernes sanser vækkes, når de selv tager aktiv del i det at lave mad.

- Frokostordninger: Nogle af de steder, hvor der er madtilbud på skolen, er eleverne aktive i både madlavningen og salg heraf. Det vækker interesse og madmod hos eleverne selv at være med til at tilberede maden. De bliver samtidig rollemodeller i forhold til de yngre elever. De opnår viden om bæredygtighed, madspild og hygiejne.

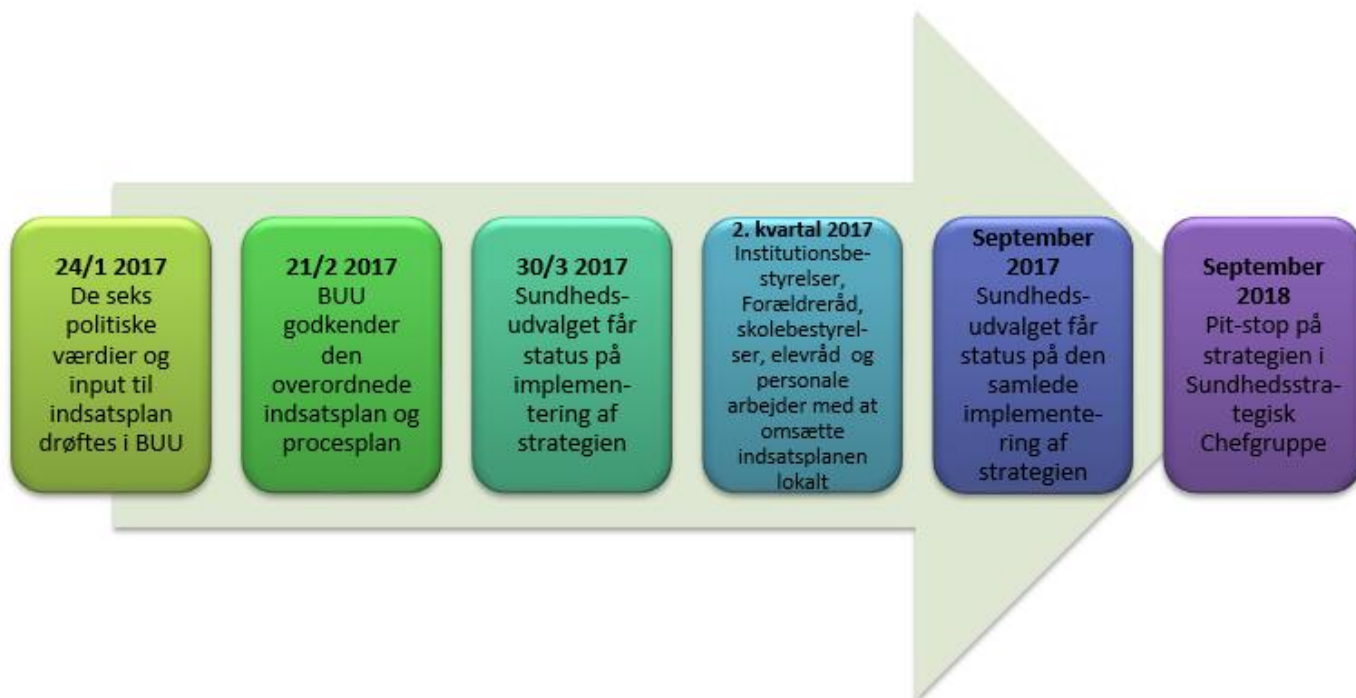
Familie og Velfærd - Eksisterende tiltag:

- Det, at maden laves på botilbud, påvirker beboernes sanser og appetit, og det skaber en tryk og "hjemlig" atmosfære.
- I "Alternativ til Anbringelse" har medarbejderen enten hjemmelavet mad med hjem til møde med familien (når de mødes omkring spisetid) eller, medarbejderen har ingredienser med til at tilberede et måltid i fællesskab med familien. Familien får opskriften efterfølgende.

Proces for implementering i Børn- og Ungeforvaltningen

Det næste skridt i den politiske proces er, at Børn- og Ungeudvalget drøfter og godkender den overordnede indsatsplan.

Processen for implementering følger overordnet den tværgående proces. Med afsæt i denne er følgende proces for implementering af strategien i Børn og Ungeforvaltningen foreslået:

Text

Flere borgere er sunde og trives

Det er vigtigt, at alle borgerne i Odense har en god fysisk og psykisk sundhedstilstand, først og fremmest for deres egen trivsels skyld, men også fordi vi har brug for dem som aktive deltagere i samfundet og på arbejdsmarkedet. Både børn, unge, voksne og ældre skal være sunde og trives.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Børn- og Ungeforvaltningen, herunder for forvaltningens kassebeholdning.

Punkt 4: Udgift til anskaffelse af digitale enheder til elever og medarbejdere på folkeskoleområdet

17.00.00-A00-2-17

Resume

Som opfølgning på Børn- og Ungeudvalgets møde 24/1 2017 er det undersøgt nærmere, hvad det vil koste, at elever på mellemtrinnet i folkeskolerne har adgang til en computer eller tablet samt udgiften til, at Odense Kommune som arbejdsgiver stiller en computer til rådighed for pædagogerne i folkeskolen, sådan som det er tilfældet for lærerne.

Anskaffelse af computere til elever på mellemtrinnet samt til pædagogerne vil have en positiv effekt for kvaliteten af både forberedelse og undervisning. Undervisningen vil således kunne planlægges digitalt, lærere og pædagoger vil have lettere adgang til at samarbejde om klassens trivsel, elevernes udvikling mv., og det vil styrke understøttelse af elevernes digitale kompetencer. Samtidig vil der kunne være en bedre udnyttelse af læringsplatformen "MinUddannelse", og det vil endvidere være positivt for bevægelsen fra analoge til digitale læremidler og dermed også medvirke til bedre og opdaterede læremidler til byens elever.

Computere til elever på mellemtrinnet

Antal elever på folkeskolernes mellemtrin (4. - 6. klasse) er i alt 5.186. Ved beregning af priserne er der taget udgangspunkt i en cromebook med touch.

Anskaffelse

Ved en stykpris på 2.200 kr. bliver den samlede anskaffelsessum 11.4 mio. kr. Heri er ikke indeholdt forsikring. Det vil evt. kunne tilkøbes, ligesom den endelige stykpris vil afhænge af et miniudbud.

Leje

Ved en lejeudgift på 1.320 kr. pr. styk bliver den årlige lejeudgift 6.8 mio. kr. Heri er indeholdt forsikring.

Computere til pædagogerne

Lærerne på Odense Kommunes folkeskoler samt i ungdomsskolernes dagundervisning har tidligere fået stillet en computer til rådighed. Det samme er ikke tilfældet for pædagogerne, og på flere skoler har pædagogerne derfor ikke computere. Antallet af pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere er opgjort til i alt ca. 650. Heraf er 13 personer ansat i ungdomsskolens dagundervisning.

IT & Digitalisering i Borgmesterforvaltningen har oplyst, at den årlige udgift til en enhed er 2.000 kr. til en standard bærbar, licens til at få adgang til en Windows-server, antivirus og eventuelt reparation, hvis enheden går i stykker. I alt betyder det en årlig driftsbevilling på 1.300.000 kr., som skal overføres til It & Digitalisering.

I anskaffelsen er ikke inkluderet - hvilket i øvrigt også gælder for lærerens computere - ekstra udgift, hvis der ønskes en bærbar udover standard (f.eks. en Mac), udgift til opgradering af styresystem, ekstra strømforsyning, ekstern mus og tastatur. Endvidere indgår ikke udgift til reparation eller nyindkøb ved uhensigtsmæssig brug, hvilket også gælder for øvrige arbejdscomputere.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Afbud fra udvalgsmedlem Olav Rabølle Nielsen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Punkt 5: Budgetmodel

17.02.00-A00-1-17

Resume

I forbindelse med drøftelsen af sagen om "Budgetmodeller på folkeskoleområdet" på mødet i Børn- og Ungeudvalget den 24/1 2017 blev der fremsat ønsker om:

- dels en skitsering af en budgetmodel med en række grundelementer for tildeling
- dels en overordnet orientering om udviklingen på specialundervisningsområdet

På mødet i udvalget den 21/2 2017 vil der blive præsenteret en skitse til opbygning af budgetmodel med en række grundelementer.

I forhold til specialundervisningsområdet henvises til notatet om budgetanalyse på specialundervisningsområdet, som indgik i sagen om "Børn- og Ungeforvaltningens forslag til budgetbidrag 2017" på mødet i Børn- og Ungeudvalget den 24/5 2016. Notatet er vedlagt som bilag.

På mødet vil der blive præsenteret supplerende oplysninger om nyeste status på specialundervisningsområdet.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Olav Rabølle Nielsen deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Bilag

Specialundervisningsområdet

Punkt 6: Kvalitet og effekt i Børn- og Ungeforvaltningen

00.00.00-G01-2711-16

Resume

Efter aftale i Børn- og Ungeudvalget orienterer skoleafdelingen og familie- og velfærdsafdelingen om kvalitets- og effektarbejdet. Orienteringen fra disse to afdelinger i dagsordenspunkt vedr. kvalitet og effekt i Børn- og Ungeforvaltningen blev udsat fra mødet 24/1 2017.

Børn- og Ungeforvaltningen ønsker med sagen at orientere Børn- og Ungeudvalget om forvaltningens løbende arbejde med udvikling og sikring af kvalitet i forvaltningens tilbud til børn og unge.

Orienteringen skal give udvalget et større indblik i, hvordan der i det daglige arbejdes med at sikre alle børn de bedste muligheder for udvikling, læring, sundhed og trivsel. Herunder et indblik i viden og data, der ligger til grund for kvalitetsarbejdet.

Forvaltningen ønsker, at udvalget løbende er godt informeret om kvalitetsarbejdet og den viden, der ligger til grund for og produceres i forbindelse med arbejdet. I den forbindelse arbejder forvaltningen med, hvordan viden om effekter og resultater i højere grad kan udgøre et grundlag for både forvaltningens daglige arbejde og udvalgets politiske arbejde.

Det løbende fokus på høj kvalitet er med til at sikre læring og udvikling i medarbejdernes arbejde med børn, unge og familier. Dermed understøtter det opnåelse af de politisk fastsatte udvalgs mål og Odensemålene.

Medarbejdere og ledere i Børn- og Ungeforvaltningen går på arbejde for at gøre en forskel for de børn og unge, de møder. Kvalitetsarbejdet styrker dette arbejde ved med udgangspunkt i viden om resultater og erfaringer fra dagligdagen at skabe anledninger til at tale om den forskel, der gøres i det daglige, herunder om forbedrings- og udviklingsmuligheder.

Her tager kvalitetsarbejdet afsæt i viden, data, lovgivning og forskning, der omsættes til handlinger via dialog.

På udvalgsmødet gives der indblik i systematikken i arbejdet og i videns- og datagrundlaget for arbejdet.

På tværs af forvaltningen arbejdes der med et fælles udgangspunkt for kvalitetsudviklingen kaldet Sammen om Kvalitet. Her tages udgangspunkt i data og viden, der er relevante i den enkelte enhed f.eks. en daginstitution eller på en skole. Med afsæt i data gennemføres en dialog om, hvordan kvaliteten kan videreudvikles og højnes. På baggrund af dialogen konkretiseres kvalitetsudviklingen i kvalitetsplaner, hvor udviklingspunkter og indsatser formuleres. Kvalitetsplanerne er herefter genstand for løbende opfølgning.

På skole- og dagtilbudsområdet er Sammen om Kvalitet implementeret. Ambitionen er, at dette arbejde med systematisk kvalitetsudvikling skal implementeres på alle fagområder i forvaltningen. På familie- og velfærdsområdet forestår et udviklingsarbejde som igangsættes i 2017.

Udover Sammen om Kvalitet arbejdes der med flere andre systemer til at sikre kvalitet, f.eks. særlige kvalitetsstandards og Den Danske Kvalitetsmodel (DDKM). Disse vil også blive berørt på udvalgsmødet.

Punkt 7: Boligsocial helhedsplan for Rising og Skt. Klemensparken

03.30.05-A00-1-16

Resume

Odense har pt. seks boligsociale helhedsplaner, Dianavænget, Korsløkken, Rising, Skt. Klemensparken, Stærmosegården samt Vollsmose. De fire af helhedsplanerne, Rising, Skt. Klemensparken, Korsløkken og Stærmosegården, er samlet under BoligSocialt Hus. På sigt skal de fire helhedsplaner synkroniseres til én helhedsplan, men i første omgang skal Rising og Skt. Klemensparken samles til én plan, som skal løbe i perioden juni 2017 til april 2019.

Den boligsociale helhedsplan for Rising og Skt. Klemensparken var til drøftelse i Børn- og Ungevalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget den 13/12 2016.

Udarbejdelsen af helhedsplanen var i proces, så det, som udvalgene blev præsenteret for i december, var således ikke et færdigt produkt, men det sted i processen hvor parterne på det tidspunkt var nået til. Hensigten med at udvalgene blev præsenteret for det foreløbige arbejde var, at udvalgene kunne komme med input til og dermed få indflydelse på den boligsociale helhedsplans endelige udformning.

Udvalgene blev præsenteret for planens rammer, herunder projektperioden og den foreløbige afsatte støtte fra Landsbyggefonden, samt indsatsområder og aktiviteter.

Den 12/1 2017 havde BoligSocialt Hus og Odense Kommune møde med Landsbyggefonden, hvor det første udkast til en helhedsplan blev drøftet. I forbindelse med dette møde gjorde Landsbyggefonden opmærksom på, at de havde begået en procesfejl i sagsbehandlingen.

Den samlede synkroniseringsplan med de fire planer, Rising, Skt. Klemensparken, Korsløkken og Stærmosegården, hvor der i første omgang skulle udarbejdes en plan for Rising og Skt. Klemensparken for perioden juni 2017 til april 2019 og derefter en samlet plan, hvor også Korsløkken og Stærmosegården ville indgå, kan ikke effektueres. Landsbyggefondens begrundelse er, at det ikke er muligt for samme område at ansøge to gange inden for samme pulje, hvilket ville være tilfældet i den samlede synkroniseringsplan. Landsbyggefonden er først blevet opmærksom på dette meget sent i processen.

Det betyder, at i forhold til det som blev præsenteret for udvalgene den 13/12 2016, er der sket ændringer i forhold til perioden og det foreløbigt afsatte støttebeløb for helhedsplanen for Rising og Skt. Klemensparken.

Der er ikke ændret på indsatsområderne og i forhold til de planlagte aktiviteter, er der arbejdet videre med dem på baggrund af udvalgenes input og efter dialog med Landsbyggefonden.

Periode	Foreløbigt afsat støttebeløb og medfinansiering (støttebeløb og medfinansiering er beregnet ud fra Landsbyggefondens foreløbigt udmeldte økonomiske ramme)	Foreløbig årlig kommunal medfinansiering (støttebeløb og medfinansiering er beregnet ud fra Landsbyggefondens foreløbigt udmeldte økonomiske ramme)
Tidligere udmeldt periode: juni 2017 til april 2019 - 1 år og 11 måneder	Landbyggefonden (75%): 9.500.000 kr. Lokal medfinansiering (25%): 3.167.000 kr.	2017: 481.936 kr. 2018: 826.176 kr. 2019: 275.392 kr. I alt: 1.583.504 kr.
	- Odense Kommune (12,5%): 1.583.500 kr. - Boligorganisationerne (12,5%): 1.583.000 kr.	Ikke aktuel efter møde med Landsbyggefonden den 12/1 2017
Ikke aktuel efter møde med Landsbyggefonden den 12/1 2017	I alt 12.667.000 kr. Ikke aktuel efter møde med Landsbyggefonden den 12/1 2017	

Ny udmeldt periode: juni 2017 til maj 2021 - 4 år	Landsbyggefonden (75%):	2017: 357.294 kr.
	14.500.000 kr.	2018: 612.500 kr.
	Lokal medfinansiering (25%):	2019: 612.500 kr.
	4.900.000 kr.	2020: 612.500 kr.
		2021: 255.210 kr.
		I alt: 2.450.004 kr.
	• Odense Kommune (12,5%):	2.450.000 kr.
	• Boligorganisationerne	
	(12,5%): 2.450.000 kr.	
	I alt 19.400.000 kr.	

Helhedsplanen bliver således for en fire-årig periode frem for en kortere periode på knap to år. Den nu udmeldte økonomiske ramme på 14,5 mio. kr. fra Landsbyggefonden og den lokale medfinansiering på 4,9 mio. kr., i alt 19,4 mio. kr., kan i processen frem mod tilsagn ændres. Såfremt Landsbyggefonden forhøjer deres støttebeløb vil den lokale medfinansiering også øges.

Typisk vil den kommunale medfinansiering være ca. halvdelen af den lokale medfinansiering (12,5 % af det samlede støttebeløb), mens boligorganisationerne ligeledes bidrager med ca. halvdelen af den lokale medfinansiering. Planens samlede økonomi, herunder den samlede kommunale medfinansiering er ikke endeligt fastsat endnu. Den økonomiske fordeling af den kommunale medfinansiering mellem Økonomiudvalg, Beskæftigelses- og Socialudvalg og Børn- og Ungeudvalg er således heller ikke endeligt fastsat. Denne fordeling vil blive afklaret i samarbejde mellem de relevante forvaltninger i forbindelse med en beslutningssag, som forventes forelagt i april/maj 2017.

Punkt 8: Indkaldeintervaller i Center for Tandpleje i Odense Kommune

29.00.00-A00-46-16

Resume

Center for Tandpleje i Odense Kommune er underlagt lovbekendtgørelsen om tandpleje. For Børne- og ungdomstandplejen kan kommunalbestyrelsen (jf. Kap.1; §2, skt.3) fastsætte generelle retningslinjer vedrørende hyppigheden af indkaldelser af børn og unge til tandpleje.

I august 2013 ændrede tandplejen praksis til at indkalde alle børn og unge til tandundersøgelser med 24 måneders interval. I den henseende erfarede tandplejen, at det er nødvendigt at differentiere, og det er fagligt mere forsvarligt at indkalde bl.a. udsatte børn og unge med kortere intervaller. Børn- og Ungeudvalget blev orienteret herom på møde i Børn- og Ungeudvalget den 24/9 2013.

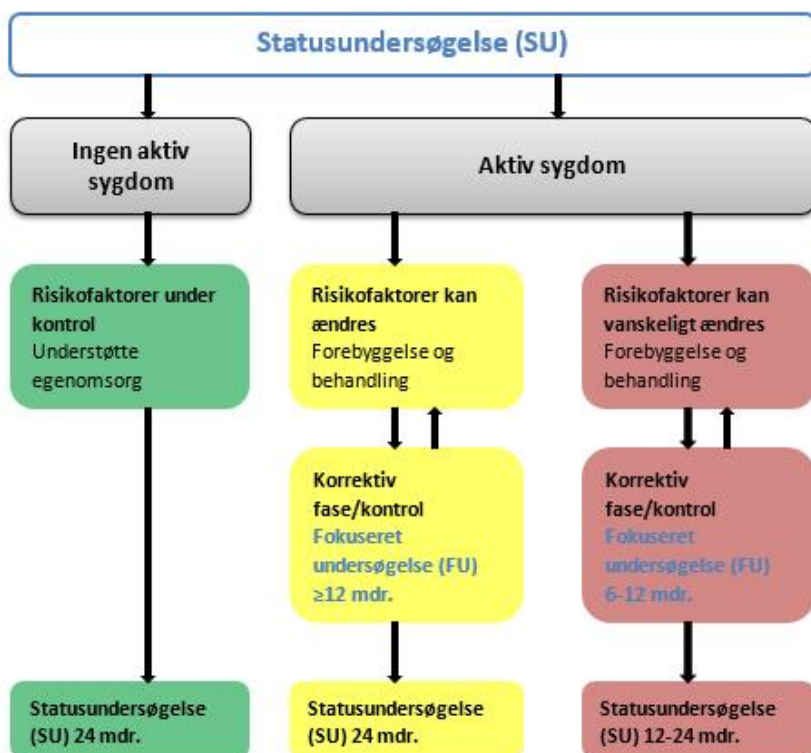
I juli 2016 udgav Sundhedsstyrelsen en ny ”National Klinisk Retningslinje for fastlæggelse af intervaller mellem undersøgelser i tandplejen”.

Baggrunden for at foretage regelmæssige diagnostiske undersøgelser er at danne grundlag for diagnostik, risikovurdering, behandlingsplanlægning og dermed fremtidig behandling afhængigt af graden og karakteren af patientens sygdomstilstand.

Formålet med en national klinisk retningslinje for fastsættelse af intervaller mellem diagnostiske undersøgelser er at vejlede tandplejen i at tilrettelægge diagnostiske undersøgelser efter individuelt behov på baggrund af eksisterende evidens. Retningslinjen ønsker at bidrage til en systematisk behovsorienteret tandpleje af høj kvalitet for befolkningen og rationel ressourceudnyttelse.

Med afsæt i Sundhedsstyrelsens kliniske retningslinje for fastlæggelse af intervaller mellem diagnostiske undersøgelser i tandplejen og med udgangspunkt i de økonomiske ressourcer, Tandplejen har til rådighed, besluttede Center for Tandpleje i november 2016 at udarbejde og dermed følge et forløbsprogram, skitseret i figur 1 herunder ved fastlæggelse af indkaldeintervaller mellem:

1. de regelmæssige tandundersøgelser
2. intervaller for behovsorienterede fokusundersøgelser af caries, traumatiserede tænder mv.

Figur 1. Forløbsdiagram vedr. caries mv. for fastlæggelse af individuelle undersøgelsesintervaller i Center for tandpleje, Odense kommune

Figuren skitserer derfor det fagligt mest optimale tilbud vedr. indkaldeintervaller i forhold til ressourcerne. Børnene i Odense Kommune indkaldes første gang til tandlæge, når de fylder 3 år og følger herefter forløbsdiagrammet. De regelmæssige undersøgelser af alle børn og unge danner baggrund for rettidige indsatser inklusiv særlige indsatser for udsatte børn og unge.

Forløbsdiagrammet viser kun indkaldeintervaller til undersøgelser. Børn og unge indkaldes herudover til individuelle behovsorienterede interventioner i form af sundhedsfremme, forebyggende og behandlende tandpleje.

Et tidligere ønske fra Tandplejen har været, at der var mulighed for at indkalde børn tidligere til første undersøgelse for derved at sikre tidlig opsporing af børn med risiko for tandsygdom og derved kunne tilbyde tidlig indsats herfor. Da Tandplejen nu deltager på en mødegang i det forældreforberende forløb Sund Start Sammen, er der her mulighed for helt tidligt at opspore børn med risiko for dårlig tandsundhed, hvorved det er muligt at kunne indkalde børnene tidligere første gang.

Punkt 9: Aktuelle sager

00.22.04-A00-2-16

Resume

- Orientering fra Kontaktudvalg og Ungdomsskolebestyrelser.
- Orientering om administration af det specialiserede børneområde.
- Orientering om Åløkkeskolen.